

Комунальний заклад Сумської обласної ради
«Путивльський педагогічний фаховий коледж імені С. В. Руднева»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
№ 91-ОД від 11.09.2023 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про організацію самостійної роботи здобувачів освіти

I. Загальні положення

1.1. Дане Положення розроблено, керуючись Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», на основі Положення про організацію освітнього процесу у КЗ СОР «Путивльський педагогічний фаховий коледж імені С. В. Руднева». Дане Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу.

1.2. Мета Положення — визначити основні засади організації та контролю самостійної роботи здобувачів освіти та проведення індивідуально-консультативної роботи викладачів КЗ СОР «Путивльський педагогічний фаховий коледж імені С. В. Руднева».

1.3. Положення визначає вимоги та умови необхідні для організації самостійної навчальної роботи здобувачів освіти та спрямоване на вирішення наступних завдань:

- створення умов для організації самостійної роботи здобувачів освіти;
- навчання здобувачів освіти самостійно планувати власну стратегію освіти, раціонально організовувати свій час, засвоювати отриманий під час лекційних та практичних занять навчальний матеріал;
- формування мотивації здобувачів освіти до подальшої ефективної професійної діяльності, саморозвитку;
- сприяння формуванню у здобувачів освіти навичок самостійної навчальної, дослідницької, наукової, практичної роботи;
- сприяння формуванню професійних якостей, знань, умінь і навичок майбутніх фахівців;
- створення умов для гармонійного творчого розвитку особистості здобувача освіти.

1.4. Самостійна робота здобувача освіти – форма організації освітнього процесу, що передбачає засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу у вільний від навчальних занять час під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Самостійна робота може здійснюватися у формі виконання індивідуальних завдань.

1.5. Завдання самостійної роботи здобувачів освіти:

- навчити здобувачів освіти самостійно працювати з літературою;
- творчо сприймати і осмислювати навчальний матеріал;
- набути навички щоденної самостійної роботи в одержанні та узагальненні знань, умінь.

II. Організація самостійної роботи здобувачів освіти

2.1. Зміст самостійної роботи здобувачів освіти з конкретної дисципліни визначається навчальною програмою дисципліни та робочою навчальною програмою вивчення дисципліни.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи (СР) здобувача освіти, регламентується навчальним планом (робочим навчальним планом) і повинен становити не менше 25% та не більше 50% загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Співвідношення обсягів СР здобувача освіти та аудиторних занять визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретної навчальної дисципліни, її місця,

значення і дидактичної мети в реалізації освітньо-професійної програми (ОПП), а також обсягів практичних, семінарських і лабораторних занять в освітньому процесі.

2.2. Метою самостійної роботи здобувачів освіти є підвищення конкурентоспроможності майбутніх фахівців на ринку праці через формування їхніх вмінь та компетентностей.

2.3. Здобувачі освіти коледжу зобов'язані виконувати вимоги освітньої програми, яка передбачає, зокрема, самостійне опанування окремих тем навчальних дисциплін. Самостійна робота здобувачів освіти є однією з форм організації освітнього процесу у Фаховому коледжі.

2.4. На самостійну роботу можуть вноситись:

- частина теоретичного матеріалу, менш складного за змістом;
- окремі практичні роботи, які не потребують безпосереднього керівництва викладача;
- окремі питання, що висвітлюються в літературних джерелах та які не розглядаються на лекціях;
- підготовка до семінарських, практичних (лабораторних) занять;
- вирішення та письмове оформлення задач, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру;
- відпрацювання тренінгових програм (завдань) з навчальних дисциплін;
- аналіз конкретної виробничої ситуації та підготовка аналітичної записки;
- підготовка практикуму з навчальної дисципліни з використанням програмного забезпечення;
- виконання індивідуальних завдань (написання реферату за заданою проблематикою);
- виконання творчих завдань та огляд літературних джерел заданою проблематикою курсу;
- аналітичний розгляд наукової публікації;
- написання курсової роботи .

2.5. Самостійна робота здобувачів освіти включає:

- підготовку до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних тощо);
- виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру;
- роботу над окремими темами навчальних дисциплін, які згідно з робочою навчальною програмою дисципліни винесені на самостійне опрацювання здобувачам освіти;
- підготовку до всіх видів контрольних випробувань, у тому числі до курсових, модульних і комплексних контрольних робіт;
- виконання завдань, передбачених програмою практики;
- роботу в студентських предметних гуртках, семінарах тощо;
- участь у роботі факультативів, спецсемінарів тощо;
- участь у наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, конкурсах, олімпіадах тощо;
- підготовку до кваліфікаційного іспиту, у тому числі й виконання випускної кваліфікаційної роботи відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня

та освітньо-професійного ступеня.

2.6. Для організації самостійної роботи здобувачів освіти необхідні такі умови:

- готовність здобувачів освіти до самостійної роботи, наявність мотивації до надбання знань;
- наявність і доступність необхідної навчально-методичної літератури та довідкового матеріалу;
- наявність відповідної матеріально-технічної бази: навчально-лабораторного обладнання, комп'ютерних класах тощо;
- система регулярного контролю якості виконаної самостійної роботи;
- консультаційна допомога викладача;

2.7. Самостійна робота здобувачів освіти забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни:

- основна література (підручник, конспект лекцій викладача, навчальні та методичні посібники);
- додаткова література (наукова, фахова монографічна, періодична, інтернет ресурси);
- методичні матеріали (методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи здобувачів освіти).

2.8. Самостійна робота над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної дисципліни може виконуватись у бібліотеці, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також у домашніх умовах.

2.9. При використанні здобувачами освіти складного обладнання чи устаткування, складних систем доступу до інформації передбачається можливість отримання необхідної консультації або допомоги з боку викладача.

III. Система навчально-методичних засобів для забезпечення самостійної роботи здобувачів освіти

3.1. При самостійному опрацюванні навчального матеріалу велике значення для здобувача освіти має навчально-методичний пакет, зміст якого передбачає:

- навчальну програму з навчальної дисципліни чітким визначенням змісту і об'єму аудиторної і позааудиторної навчальної роботи;
- конспект лекцій, опорний конспект;
- основні поради здобувачам освіти щодо вивчення конкретної дисципліни (у письмовій формі) з вимогами до оцінки знань з даної дисципліни;
- методичні рекомендації щодо вивчення окремих тем чи набуття практичних навичок;
- перелік тем курсових робіт (проектів);
- перелік питань, що виносяться на семінарські заняття;
- контрольні завдання, запитання, тести для самоперевірки;
- перелік літератури;
- робочий зошит (звіт) з виконання самостійної роботи.

3.2. Вимоги до складання методичних рекомендацій.

З метою допомоги здобувачам освіти у оволодінні знаннями самостійно

над конкретною темою навчальної дисципліни, викладачу рекомендується підготувати методичні рекомендації, основними складовими яких можуть бути:

- тема;
- план;
- література;
- перелік знань та вмінь, набутих здобувачами освіти після опрацювання теми;
- конкретні завдання здобувачу освіти по кожному винесеному питанню з методичними порадами по їх виконанню;
- перелік контрольних питань для самоперевірки.

Рекомендуємо викладачам створювати робочі зошити (звіти) з самостійної роботи здобувачів освіти у вигляді тезисних записів, графічних зображень, таблиць систематизованого матеріалу з переліком вхідних даних, одержаних при вивченні інших навчальних дисциплін, або попередніх тем з даної дисципліни, перелік завдань по даній темі.

3.3. Види завдань до самостійної роботи.

Залежно від особливостей дисциплін викладач може видавати здобувачам освіти різні види завдань самостійної роботи:

- переробка інформації отриманої безпосередньо на обов'язкових навчальних заняттях;
- робота з відповідними підручниками та особистим конспектом лекцій;
- самостійне вивчення окремих тем або питань із розробкою конспекту;
- робота з довідковою літературою;
- написання рефератів, повідомлень;
- творчі завдання (доповіді, проекти, есе, огляди тощо);
- виконання підготовчої роботи до лабораторних та практичних занять;
- виконання індивідуальних графічних, розрахункових завдань;
- виконання курсових робіт (проектів);
- підготовка письмових відповідей на проблемні питання;
- виготовлення наочності;
- складання картотеки літератури за змістом наступної фахової діяльності;
- підбір власної бібліотеки з основних напрямів наступної фахової діяльності.

Викладач не обмежується в виборі інших завдань до самостійної роботи відповідно до змісту завдання робочої навчальної програми дисципліни.

Успішне виконання завдання самостійної роботи можливе за умов наявності у здобувачів освіти певних навичок: вміння працювати з книгою, інтернет-джерелами (складати план, конспект, реферат); проводити аналіз, пошук необхідного навчального матеріалу (складати різні види таблиць, проводити їх аналіз).

Самостійні завдання можуть виконуватись у робочому зошиті, в текстовому документі WORD (з додаванням його в класрум), у вигляді креслення, графіків, кросвордів, анатомічних рисунків у альбомах тощо.

IV. Організація контрольних заходів самостійної роботи здобувачів освіти

4.1. Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль знань здобувачів освіти.

4.2. Поточний контроль є органічною частиною навчального процесу і проводиться під час лекцій, семінарських, практичних і лабораторних занять.

4.3. Форми поточного контролю:

- усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції з оцінкою відповідей здобувачів освіти (5-10 хв.);

- письмове фронтальне опитування здобувачів освіти на початку чи в кінці лекції (5-10 хв). Відповіді перевіряються і оцінюються викладачем у позааудиторний час. Бажано, щоб контрольні питання були заздалегідь підготовлені;

- перевірка домашніх завдань;

- перевірка набутих вмінь на практичних, лабораторних заняттях;

- тестова перевірка знань здобувачів освіти;

- індивідуальні завдання та його захист;

- інші форми.

4.4. Виконання деяких завдань самостійної роботи здобувачів освіти може контролюватись при проведенні лабораторних та практичних занять, при проведенні семінарів (деякі питання семінару можуть стосуватися тем, які частково або повністю опрацьовані самостійно), викладач може передбачити проведення семінару повністю за темами самостійної роботи.

4.5. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння здобувачами освіти у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовується при проведенні навчальних занять.

4.6. Контроль за опрацюванням навчального матеріалу, винесеного на самостійну роботу проводиться викладачем на заняттях, в позааудиторний час за двобальною ("зараховано" або "не зараховано") або за впровадженою шкалою в навчальному закладі. Консультації та поточний контроль викладачі можуть проводити згідно з розкладом додаткових занять.

4.7. Результати поточного контролю за самостійну роботу здобувачів освіти фіксуються в журналі обліку навчальних занять групи за відповідну тему.

Заступник директора з НР

Тетяна МАЛЕЦЬКА